

Stockholm 2022-04-20
Diarienummer 01917/2021

Till:

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, registrator@tlv.se

Angående förslag till ändring och omtryck av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd den 15 januari 2023

Sveriges Tandhygienister, STHF, tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget. Sveriges Tandhygienistförening är en partipolitiskt obunden förening som organiserar landets tandhygienister, offentligt och privat anställda samt egna företagare. STHF har cirka 3400 medlemmar och är en del av SRAT, som är ett medlemsförbund i Saco.

STHF väljer att begränsa sitt remissyttrande till de delar som främst berör tandhygienister.

Nya åtgärder 213 och 214

I remissen föreslås två nya åtgärder (213 och 214) inom *Hälsofrämjande insatser* motsvarande de befintliga åtgärderna 313 och 314. Syfte med de nya åtgärderna är att möjliggöra att ge kvalificerat stöd för beteendeförändring, även till patienter med hög risk att utveckla munsjukdom.

STHF välkomnar förslaget då detta är en patientgrupp som ofta kräver mer tid i ett kvalificerat rådgivande samtal.

STHF ställer sig positiv till strävan att använda samma nomenklatur som återfinns i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för tandvård, där uttrycket "*beteendemedicinsk prevention och behandling*" ersatts med "*kvalificerat rådgivande samtal*". STHF anser därför att "*beteendemedicinsk prevention*" respektive "*beteendemedicinsk behandling*" stryks ur rubriken för åtgärderna 213, 214, 313 och 314 och ändras till "*Kvalificerat rådgivande samtal*". Detta gäller även villkorstexten för berörda tillstånd: 2021, 2041, 2051, 2061, 2071, 3021, 3042, 3043 och 3044.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Malmskillnadsgatan 48, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60
Telefax
08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se
Hemsida
www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

STHF önskar att TLV ser över rubriken till åtgärderna 201, 311 och 312 som idag lyder *"Information eller instruktion vid risk för munhälsorelaterade sjukdomar eller problem"* respektive *"Information vid munhälsorelaterade sjukdomar eller problem"*.

I de Nationella riktlinjerna för tandvård beskrivs två olika nivåer på samtal, *"kvalificerat rådgivande samtal"* och *"rådgivande samtal"*. Ett *"rådgivande samtal"* tar vanligen 5-15 minuter medan det *"kvalificerat rådgivande samtalet"*, som syftar till att ge patienter stöd för att själva vilja och kunna ändra vanor, tar längre tid.

Information och råd om egenvård ingår i både *"rådgivande samtal"* och *"kvalificerat rådgivande samtal"*. *"Rådgivande samtal"* torde vara liktydigt med innehållet i nuvarande åtgärder 201, 311 och 312.

STHF anser därför att rubriken för åtgärderna 201 och 311 ändras till *"Rådgivande samtal"* samt att innehållstexten kompletteras med: *"-personcentrerad dialog som syftar till beteendeförändring"*.

STHF anser att rubriken för åtgärden 312 bör ändras till *"Rådgivande samtal, kortare tid"* och att innehållstexten kompletteras med: *"-personcentrerad dialog som syftar till beteendeförändring, -information om orsakssamband vid munhälsorelaterade sjukdomar eller problem, -instruktion gällande egenvård"*.

Nationella riktlinjer för tandvård anger att *"Kvalificerat rådgivande samtal"* och *"Rådgivande samtal"* kan kompletteras med återkommande kontakter så som återbesök, telefonsamtal, brev eller mejl vid ett eller flera tillfällen.

STHF önskar att TLV ser över hur regelverket kan harmoniera med rekommendationerna i Nationella riktlinjer för tandvård så att patienter kan tillgodoräkna sig kontakter utanför behandlingsrummet i tandvårdsstödet.

Övriga språkliga ändringar

STHF stödjer remissförslaget att använda begreppet fluorid, istället för fluor, i enlighet med Nationella riktlinjer för tandvård.

Digitala möten

STHF stöder utredningens slutsatser rörande digitala vårdmöten. Frågor om exempelvis patientsäkerhet och nyttjande av tandvårdsstödet har uppkommit och behöver utredas vidare. Socialstyrelsen bör i de nationella riktlinjer utveckla vilken behandling som kan utföras digitalt för att därefter kunna utredas utifrån TLVs regelverk. Digitalisering som stöd i olika former är i linje med framtiden inom hälso-och sjukvård och tandvård.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Malmskillnadsgatan 48, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60
Telefax
08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se
Hemsida
www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Kusp

STHF anser att begreppet *tandlossning* bör bytas ut mot *parodontit* i texten i Kusp. Inflammation i tändernas stödjevåvnader pågår ofta under decennier innan tänderna eventuellt lossnar ur käken.

Till stöd för behandlare efterlyser STHF exempel på hur ”skäl för undersökning” skulle kunna se ut i journaltexten.

Allmänna synpunkter

Åtgärd 114

STHF har fått signaler från medlemmar att Försäkringskassans handläggare vid efterhandskontroller ansett att åtgärd 114 inte varit ersättningsberättigande eftersom inga fördjupade tandköttsfickor registrerats vid besöket. Vid utvärdering och stödbehandling vid tillstånden gingivit, parodontit, periimplantär mucositis eller periimplantit utgör en fullständig parodontal undersökning grunden för diagnostik och beslut om behandling. Utöver registrering av fickdjup omfattar den fullständiga parodontala undersökningen registrering av plack, blödning vid sondering, furkationsinvolvering, tandmobilitet, sub- eller supragingival tandsten och patienter bör naturligtvis kunna tillgodoräkna sig referenspriset för åtgärd 114 i tandvårdsstödet även om inga fördjupade fickor registrerats vid besöket.

Referenspriser

STHF vill återigen nyttja möjligheten att lyfta referenspriserna.

STHF anser att undersökningsåtgärderna generellt sett är för lågt prissatta i förhållande till åtgärdernas omfattande innehåll och dokumentationskrav.

Det råder fortfarande en stor diskrepans mellan TLVs beräkning av timtaxa hos tandhygienist och vad vårdgivare inom både privat och offentlig verksamhet förväntar sig att tandhygienister ska debitera per timma för att nå kostnadstäckning.

TLV har inte varit konsekvent gällande en tänkt timtaxa, när man tittar på referenspriserna för åtgärderna 209, 313 och 342 har TLV angivit en kortast möjliga behandlingstid för att åtgärden ska vara ersättningsberättigande i tandvårdsstödet.

STHF anser inte att referenspriset för den lägst prissatta åtgärden 343, max 1086 kronor per timma, ska vara vägledande för åtgärderna 313, max 1125 kronor per timma, och 209, max 1297 kronor per timma.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Malmskillnadsgatan 48, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60
Telefax
08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se
Hemsida
www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Behandling av parodontit är ett komplext arbete som kräver både tid och noggrannhet. I Kristina Edmans avhandling "Epidemiological studies of Oral Health, development and influencing factors in the county of Dalarna, Sweden 1983–2013" noterades ett negativt trendbrott.

Mellan åren 2008 och 2013 konstaterades en signifikant ökning av förekomst av moderat förlust av alveolärt ben och tandsten, detta kunde ses på röntgenbilder. Under perioden 1983-2008 hade en tydlig minskning skett avseende dessa fynd. Även för karies sågs ett sannolikt trendbrott. Till skillnad från karies sågs ingen koppling till socioekonomiska faktorer gällande parodontit.

STHF menar att det finns skäl att granska om resultaten i den epidemiologiska undersökningen spegla ett paradigmskifte i synen på hur lång tid som bokas för parodontal behandling och om referenspriserna kan vara en bidragande orsak?

Tandvårdens aktörer måste kunna erbjuda attraktiva löner och en god arbetsmiljö, för att i en situation av hög konkurrens locka ungdomar till tandvårdens yrken. Tyvärr är det fortfarande en förlustaffär att utbilda sig till tandhygienist, sett till livslönen, jämfört med att gå ut i förvärvslivet direkt efter gymnasiet.

Fri prissättning är en förutsättning för en fungerande vuxentandvård. Förutsättningarna för att bedriva tandvård skiljer sig mellan olika delar av landet, både vad gäller kostnader för lokaler och för arbetskraft. Statens referenspriser bör i högre grad spegla vad det verkligen kostar att bedriva tandvård med kvalitet. Alternativt måste det tydligare kommuniceras till allmänhet och tandvårdens aktörer att referenspriserna motsvarar en basala prisnivå som staten är beredd att betala inom högkostnadsskyddet.

För Sveriges Tandhygienistförening

Marie Sand, Styrelseledamot STHF

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Malmskillnadsgatan 48, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

Telefax

08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477